

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ivana Rumanu a členiek senátu JUDr. Jany Zemkovej PhD. a JUDr. Gabriely Gerdovej v právnej veci navrhovateľky: **MUDr. D.M.**, N., zastúpenej *JUDr. P. Š., advokátom, L.*, proti odporcovi: **Obvodný pozemkový úrad v Nitre**, so sídlom Štefánikova tr. č. 88, Nitra, *za účasti: Ing. V. T., J.*, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporcu č. 600/04 – R – II.-A zo dňa 02. septembra 2009, konajúc o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Nitre č.k. 19Sp/92/2009-51 zo dňa 26. apríla 2010, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Nitre č.k. 19Sp/92/2009-51 zo dňa 26. apríla 2010 **p o t v r d z u j e .**

Navrhovateľke sa náhrada trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

O d ô v o d n e n i e

Krajský súd v Nitre napadnutým rozsudkom potvrdil rozhodnutie odporcu č. 600/04 – R – II.-A zo dňa 02.09.2009 a účastníkom právo na náhradu trov konania nepriznal. Uvedeným rozhodnutím odporca ako príslušný správny orgán podľa § 5 ods. 2 zákona č. 503/2003 Z.z. o navrátení vlastníctva k pozemkom a o zmene a doplnení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 180/1995 Z.z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 503/2003 Z.z.“) rozhodol v reštitučnej veci žiadateľiek tak, že MUDr. D. M. a Ing. V.V. T.T. nenavrátil

vlastnícke právo ani nepriznal právo na náhradu za pozemok v katastrálnom území M., ktorý bol v dobe prechodu pozemku na štát t.j. v roku 1989 vedený na liste vlastníctva (ďalej len „LV“) č. X. ako parc.č. X./1 – zastavaná plocha vo výmere 354 m² a to z dôvodu, že nie je splnená podmienka § 1 zákona č. 503/2003 Z.z., podľa ktorej sa vlastnícke právo vracia len k pozemkom, ktoré tvoria poľnohospodársky pôdny fond alebo do neho patria alebo tvoria lesný pôdny fond, pretože druh pozemku „zastavaná plocha“ netvorí poľnohospodársky pôdny fond ani do neho nepatrí, ani lesný pôdny fond.

Krajský súd po preskúmaní spisového materiálu odporcu zistil, že v pozemno-knižnej (ďalej len „pkn“) vložke č. X. pre katastrálne územie M. bola zapísaná parc.č. X.. ako dom pod č. 2 s dvorom v intraviláne a parc.č. X. ako záhrada v intraviláne a išlo o urbársku držbu. Predmetné nehnuteľnosti na základe kúpno-predajnej zmluvy zo dňa 22.10.1960 nadobudli manželia J. M. v polovici a Z. M. v polovici. Podľa rozhodnutia Štátneho notárstva v Nitre č. D 1197/86-20 zo dňa 27.06.1986 nehnuteľnosti zapísané v pozemno-knižnej vložke č. X., parc. č. X. spolu s polovicou rodinného domu s.č. X. a parc.č. X. v 1/2 nadobudol Ing. V. M. a vlastníčkou druhej polovice domového majetku vo vložke č. 221 je Z. M. V liste vlastníctva č. X. (bez dátumu vydania) bola už zapísaná parc. č. X./1 (pri tejto parcele je uvedené č.s. X.) ako zastavaná plocha a parc.č. X./2 ako záhrada. V poznámke na tomto LV je uvedená pozemno-knižná vložka č. X. – 468/87. Podľa identifikácie parciel zo dňa 13.05.2008 v časti stav podľa verejnej listiny alebo iného operátu je zapísaná pozemno-knižná vložka č. X. a parcelné čísla X. ako dom a dvor vo výmere 191 m², parc. č. X. – záhrada vo výmere 464 m². V časti stav podľa údajov registra C KN sú uvedené parcelné čísla X. s tým, že ide o zastavané plochy a je založený LV č. X. v celosti na mesto Nitra. Správa katastra v Nitre dňa 20.04.2009 odporcovi oznámila, že zápis parc. č. X./1 – zastavaná plocha vo výmere 354 m² a parc.č. X./2 – záhrada vo výmere 301 m² bol do LV č. X. vykonaný na podklade pozemno-knižnej vložky č. X. pri komplexnom zakladaní evidencie právnych vzťahov k nehnuteľnostiam – II. etapa, pod položkou výkazu zmien 468/87.

Súčasťou administratívneho spisu odporcu je i listina zo dňa 14.12.1988 vystavená S., stredisko Nitra a označená ako výkup nehnuteľností – ponuka, z ktorej vyplýva, že pre investičnú výstavbu sídliska Diely III je potrebné odkúpiť pozemok v katastrálnom území M., zapísaný na LV č. X. ako parc.č. X. a X. vo výmere 655 m² s tým, že cena za určené nehnuteľnosti je určená sumou 120 180,-- Kčs a pokiaľ vlastník nebude s ponukou súhlasiť, začne sa vyvlastňovacie konanie. Toto podanie bolo adresované Z. M.. Dňa 24.01.1989 bola uzavretá kúpna zmluva medzi Z. M. ako predávajúcou a kupujúcim Československým štátom, zastúpeným S. Bratislava, predmetom ktorej boli nehnuteľnosti zapísané na liste vlastníctva č. X. ako parc.č. X. a X. za dohodnutú kúpnu cenu podľa odhadu zo dňa 06.12.1988 a 20.01.1989. Pôvodná vlastníčka vyššie uvedených pozemkov Z. M. zomrela dňa 18.08.1991. Kúpna zmluva rovnakého znenia bola uzavretá dňa 24.01.1989 medzi Ing. V. M. ako predávajúcim a Československým štátom, zastúpeným S. Bratislava ako kupujúcim, pričom v tejto je uvedená pri parc.č. X. a X. i výmera 655 m². Ing. V. M. zomrel 07.05.1997. Navrhovateľka spolu s Ing. V. T. si podaním zo dňa 09.12.2004 uplatnili nárok na navrátenie vlastníctva k pozemkom v katastrálnom území M., ktoré boli zapísané na LV č. X. ako parc.č.

X. a X. a tieto boli odkúpené Československým štátom zastúpeným S. Bratislava z dôvodu výstavby sídliska Diely III. v Nitre, ktorá sa podľa účastníčok konania nerealizovala. V administratívnom spise sa nachádza i čestné prehlásenie navrhovateľky a ďalšej účastníčky konania Ing. V. T., podľa ktorého pozemky zapísané ako parc.č. X. a X. prešli na štát v dôsledku kúpnych zmlúv uzavretých v tiesni za nápadne nevýhodných podmienok.

Na základe takto zisteného skutkového stavu odporca dňa 02.09.2009 vydal rozhodnutie, ktorým navrhovateľke a Ing. V. T. nenavrátil vlastníctvo, ani im nepriznal právo na náhradu za pozemok zapísaný na LV č. X. v katastrálnom území M. ako parc. č. X. z dôvodu, že tento pozemok netvorí poľnohospodársky pôdny fond ani do neho nepatrí a netvorí ani lesný pôdny fond.

V priebehu reštitučného konania odporca zistil, že parc. č. X., ku ktorej si účastníčky konania uplatnili reštitučný nárok bola zapísaná pôvodne na LV č. X. v katastrálnom území M. ako zastavaná plocha vo výmere 354 m². Toto vyplýva z oznámenia Správy katastra Nitra zo dňa 20.04.2009, podľa ktorého zápis pozemku parc.č. X. do LV č. X. bol vykonaný pri komplexnom zakladaní evidencie právnych vzťahov k nehnuteľnostiam v rámci II. etapy, čo bolo v roku 1987. Zmena bola zapísaná pod položkou výkazu zmien 468/87. Pre rozhodovanie odporcu bolo teda podstatné zistenie, že v roku 1987 bol založený LV č. X., na ktorom bol pozemok parc. X. evidovaný ako zastavaná plocha a táto kultúra netvorí poľnohospodársky pôdny fond, ani do neho nepatrí a netvorí ani lesný pôdny fond. V roku 1987 predchodcovia účastníčok konania Z. M. (stará matka) a Ing. V. M. (otec) na základe kúpnej zmluvy predali predmetný pozemok Československému štátu zastúpenému S. Bratislava. V týchto kúpnych zmluvách nie je uvedený druh pozemku, teda jeho kultúra, ale jednoznačne je tu uvedené, že predmetom prevodu sú parc. č. X. a X. zapísané na LV č. X. v katastrálnom území M.. Uvedené znamená, že predmetný pozemok v čase prechodu vlastníckeho práva na štát nebol poľnohospodárskou pôdou a ani lesnou pôdou, a preto účastníčkam konanie nebolo možné vrátiť vlastnícke právo k parc.X. ani priznať náhradu za takýto pozemok, (pozemok parc. č. X. má byť riešený samostatne v novom rozhodnutí, pretože v tom prípade je potrebné preukazovať tieseň a nápadne nevýhodné podmienky).

V konaní o opravnom prostriedku navrhovateľky proti rozhodnutiu odporcu zo dňa 02.09.2009 krajský súd s poukazom na ust. § 250i ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) s použitím § 250l ods. 2 O.s.p. doplnil dokazovanie dopytom na Správu katastra Nitra, ktorá podaním zo dňa 17.12.2009 a 23.02.2010 oznámila súdu, že pozemky parc. č. X. a parc.č. X., ich výmery a kultúry vznikli pri zakladaní evidencie nehnuteľností v roku 1964 a boli prevzaté do evidencie nehnuteľností z mapového a písomného operátu jednotnej evidencie pôdy vykonávanej v rokoch 1956 – 1960.

Proti rozsudku krajského súdu podala navrhovateľka včas odvolanie, v ktorom žiadala napadnutý rozsudok krajského súdu zmeniť a rozhodnutie odporcu č. 600/04 – R – II.-A dňa 02.09.2009 zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Zároveň žiadala priznať náhradu trov konania.

Z odvolania navrhovateľky vyplýva, že odporca nebol vecne príslušný rozhodnúť spôsobom, akým rozhodol o nároku navrhovateľiek, keď im nenavrátil vlastnícke právo a ani nepriznal právo na náhradu za pozemok parc. č. X., z dôvodu, že nie je splnená podmienka § 1 zákona č. 503/2003 Z.z. Podľa navrhovateľky z obsahu § 5 ods. 2 zákona č. 503/2003 Z.z. „Rozhodnutie o navrátení vlastníctva k pozemku alebo rozhodnutie o priznaní práva na náhradu podľa § 6 ods. 2 a 3 vydá obvodný pozemkový úrad“ jednoznačne vyplýva, že výrok napadnutého rozhodnutia odporcu je výsledkom prekročenia jeho právomoci, ktorú vymedzuje osobitný predpis. V § 6 ods. 1 zákona č. 503/2003 Z.z. sú taxatívnym spôsobom vymedzené prípady, kedy správny orgán nenavracia vlastnícke právo k pozemkom. Sú to pozemky, ktoré tvoria poľnohospodársky pôdny fond alebo do neho patria alebo tvoria lesný pôdny fond, a teda ide o pozemky, o ktorých koná odporca ako vecne príslušný správny orgán. Odporca mohol teda meritórne rozhodnúť buď o navrátení vlastníctva k pozemku alebo o priznaní práva na náhradu podľa § 6 ods. 2 a 3 zákona č. 503/2003 Z.z. alebo o nenavrátaní vlastníckeho práva podľa § 6 ods. 1 zákona č. 503/2003 Z.z. V prípade, ak nemohol rozhodnúť spôsobom a formou podľa osobitného predpisu, musel konanie zákonným spôsobom zastaviť v zmysle § 30 ods. 1 písm. e/ zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“)

Navrhovateľka ďalej poukazuje na to, že nie je zrejmé, kedy presne došlo ku skutočnostiam, ktoré popisuje správny orgán, t.j. kedy došlo k rozdeleniu pozemku s parc.č. X. a k zmene druhu pozemku na zastavané plochy a nádvorcia, a to najmä z akého dôvodu, keďže pozemok s parc. č. X. katastrálne územie M., de facto nikdy nebol v čase vlastníctva jej právnych predchodcov, zastavanou plochou. Z kúpnej zmluvy, ktorú uzavrel právny predchodca je zrejmé, že pozemky parc.č. X. a X. boli predmetom kúpnej zmluvy uzavretej v tiesni. Uvedená kúpna zmluva nijakým spôsobom nepopisuje druh pozemku, k oceneniu oboch nehnuteľností došlo spoločne, pravdepodobne ohodnotením v rovnakej výške, keďže je vyšpecifikovaná len celková výmera oboch nehnuteľností spoločne. Z výpisu z pozemkovej knihy (posledný záznam z 31.10.1988) vyplýva, že jej právni predchodcovia nadobudli pozemok parc. č. X. na základe kúpnej zmluvy z 22.10.1960 ako záhradu.

Odporca v stanovisku k odvolaniu navrhovateľky zo dňa 30.06.2010 žiadal napadnutý rozsudok prvého stupňa potvrdiť ako vecne správny. K tvrdeniu navrhovateľky, že nemal dostatok vecnej príslušnosti argumentoval tým, zákon č. 503/2003 Z.z. upravuje navrátenie vlastníctva k pozemkom, t.j. všeobecne ku všetkým pozemkom, bez akéhokoľvek ďalšieho obmedzenia týchto pozemkov podľa ich druhov a pod. (resp. jediným ich obmedzením je, že nesmeli byť už vydané skôr podľa osobitného predpisu), čo vyplýva z § 1 vety prvej zákona č. 503/2003 Z.z. Výraz „upravovanie navrátenia vlastníctva“ neznamena len vlastné navrátenie vlastníctva k pôvodnému pozemku, ale je výrazom so širším významom, ktorým môže byť okrem priameho vlastného navrátenia vlastníctva k pozemku, aj priznanie práva na náhradu za uplatnený pozemok a upravovaním navrátenia môže byť pri nesplnení podmienok stanovených zákonom aj nenavrátanie vlastníctva k uplatnenému pozemku,

ani nepriznanie práva na náhradu za uplatnený pôvodný pozemok. Druhá veta § 1 zákona č. 503/2003 Z.z. stanovuje druh pozemkov, ku ktorým je možné vlastnícke právo navrátiť.

Na pozemok vedený v LV č. X. – ako EN parc. č. X. – katastrálne územie M., bol navrhovateľkou riadne uplatnený reštitučný nárok na jeho navrátenie v zmysle zákona č. 503/2003 Z.z., ktorý upravuje navrátenie všeobecne k nevydaným pozemkom, preto v zmysle predmetného zákona bolo o predmetnom pozemku po širokom skúmaní a dokazovaní rozhodnuté tak, že v zmysle § 1 veta druhá zákona č. 503/2003 Z.z. nepatrí ku skupine pozemkov, ku ktorým sa vlastnícke právo vracia. Výsledkom každého uplatneného nároku na navrátenie predmetného pozemku (formou navrátenia vlastníctva alebo formou priznania práva na náhradu) môže byť i jeho nenavrátene (ani vlastníctva, ani práva na náhradu), a to v prípade nesplnenia ktorejkoľvek zákonnej podmienky.

K otázke aplikácie správneho poriadku odporca uviedol, že zastavenie konania v zmysle § 30 ods. 1 písm. e/ správneho poriadku nie je rozhodnutím meritórnym, ale je len rozhodnutím procesným. Pri zastavení konania je správne konanie skončené skôr, ako sa dospeje k meritórnemu rozhodnutiu vo veci samej (či predmetný pozemok tvorí poľnohospodársky pôdny fond alebo lesný pôdny fond – v takom prípade sa vlastnícke právo vracia, alebo ak netvorí, tak sa vlastnícke právo nenavracia). Ak by odporca zastavil konanie v zmysle § 30 ods. 1 písm. e/ správneho poriadku, tak by sa musel vysporiadať s odôvodnením rozhodnutia, a to najmä dostatočne odôvodniť, prečo nie je vecne príslušným orgánom a prečo nemôže vec postúpiť inému správne orgánu na prejednanie a rozhodnutie, t.j. dokazovanie a odôvodnenie rozhodnutia by sa zameralo na celkom iné veci a nie na to, čo je v tomto prípade podstatné a rozhodujúce, či predmetný pozemok v dobe prechodu tvoril poľnohospodársky pôdny fond (alebo do neho patril), prípadne lesný pôdny fond, alebo nie. Odporca trvá na tom, že dôvody na zastavenie konania, ktoré sú vymedzené taxatívne, v tomto prípade splnené neboli.

Odporca ďalej uviedol, že žiadateľkami bol v zákonnej lehote uplatnený reštitučný nárok na pozemky odkúpené v roku 1989 Československým štátom, zastúpeným S. Bratislava, konkrétne len na pozemky v katastrálnom území M. – parc.č. X. a X., vedené v tej dobe – v dobe ich odkúpenia na LV č. X. (t.j. na EN parc.č. X. a X.) a v žiadnom prípade v zákonnej lehote na Obvodnom pozemkovom úrade v Nitre nebol reštitučný nárok uplatnený na parcely č. X. a X. vedené v pkn. vl. č. X., t.j. nebol uplatnený na žiadne na pkn. parcely. Pkn. parcely a pkn. mapy sú úplne samostatným systémom katastra, ktorý nemá nič spoločné so samostatným systémom parciel a máp EN a nie je možné ich navzájom spolu miešať (EN parc.č. X. a X. vôbec nemuseli vzniknúť a ani nevznikli rozdelením z pkn. parc.č. X.). Pozemková kniha (s príslušnými pkn. vložkami, pkn. mapami a registrami) bola vedená len do 01.04.1964 (odkedy nadobudol účinnosť zákon č. 22/1964 Zb. o evidencii nehnuteľností) a odvtedy (i v súčasnosti) sú pkn. vložky len archívnymi dokumentmi s trvalou archívnou hodnotou, preukazujúcou platný stav najneskôr k 01.04.1964, alebo starší (len do 01.01.1951 platil tzv. intabulačný princíp – povinnosť intabulácie v pozemkovej knihe). Teda v súčasnosti – so súčasným dátumom vydaná kópia (výpis) pkn. vložky (čiastočne podobne i

súčasné LV na parcely registra „E“-KN) zachytáva stav platný najneskôr k 1.4.1964, alebo starší. Dokonca, čo sa týka druhov pozemkov, pozemkovoknižné druhy pozemkov nie sú a ani v minulosti neboli záväzné, ale záväzné boli druhy pozemkov podľa pozemkového katastra. (Údaje o druhoch pozemkov evidencie nehnuteľností = v súčasnosti kataster nehnuteľností, v zmysle katastrálneho zákona sú hodnoverné a záväzné). Správny orgán sa vo svojom konaní podľa zákona č. 503/2003 Z.z. nemal dôvod zaoberať pkn. parcelami č. X. a X., ktoré neboli v reštitučnom nároku v lehote uplatnené.

Pre predmetné rozhodovanie bolo rozhodujúce iba to, či uplatnený LV č. X., resp. uplatnená parc. č. X. – vedená na uplatnenom LV č. X. (t.j. EN parcela, pretože pkn. parcely v tej dobe neboli vedené na listoch vlastníctva a register „E“ bol zavedený až v deväťdesiatych rokoch minulého storočia) v dobe odpredaja pozemku vedeného na LV č. X. (ktorý sa uskutočnil v roku 1989) bola druhom pozemku, ktorý tvorí poľnohospodársky pôdny fond (patrí do neho) prípadne lesný pôdny fond, alebo nie, teda či na uvedenom LV č. X., na ktorý sa predmetná kúpna zmluva vo svojom texte odvolávala, bolo napísané „záhr.“ alebo „zast.“. Z predmetného LV č. X. s parc.č. X. je zrejmé a preukázané, že bol založený v roku 1987 a existoval až do roku 1989 (po odpredaji predmetných parciel v roku 1989 bol ako prázdny zrušený). Po celú dobu jeho existencie predmetná parc.č. X. v druhu pozemku nebola ani raz zmenená a bola zastavanou plochou (po celú dobu nedošlo k žiadnej zmene druhu tohto pozemku, ani jeho výmery). Na LV č. X. počas celej jeho existencie bolo u parc.č. X. uvedené len „zast.“ Aj ďalším prevereníom na správe katastra bolo preukázané, že predmetná parc. č. X. – vedená na LV č. X., bola už od jeho založenia, ktorý bol predmetom predaja, teda od roku 1987, i v dobe jeho predaja v roku 1989 (až do zrušenia LV. č. X.) – po celú dobu zastavanou plochou, a že zastavanou plochou sa nestala až neskôr, teda až po jej odpredaji.

Ďalej poukázal na to, že v minulosti sa zastavané plochy, ako aj záhrady oceňovali spoločne – rovnakou výškou náhrady. Konkrétne uplatnené parcely č. X. – zastavaná plocha a č. X. – záhrada sa v roku 1989 spoločne oceňovali a spoločne zaraďovali pod široké spoločné cenové označenie: „pozemky alebo ich časti v zastavanej časti obce“ (v súčasnosti zastavané územie obce, tzv. intravilán), preto ani v kúpnej zmluve, ani v ocenení nebolo potrebné zvlášť rozpisovať, či je tá – ktorá parcela zastavanou plochou alebo záhradou alebo inou kultúrou, ale rozhodujúce bolo len to, aká celková výmera všetkých predmetných pozemkov sa nachádza „v zastavanej časti obce“ – s jednotnou cenou všetkých druhov takýchto pozemkov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 246c ods.1 veta prvá O.s.p. v spojení s ustanovením § 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal odvolaním napadnutý rozsudok krajského súdu a konanie mu predchádzajúce (§ 246c O.s.p. v spojení s § 212 O.s.p. a nasl.), vec prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá O.s.p.) s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.supcourt.gov.sk a www.nsud.sk a dospel k záveru že odvolanie navrhovateľky nie je dôvodné.

Predmetom odvolacieho konania v danej veci bol rozsudok krajského súdu, ktorým potvrdil rozhodnutie odporcu o nepriznaní nároku navrhovateľky ako oprávnenej osoby uplatneným podľa reštitučného zákona na navrátenia vlastníctva k žiadanej nehnuteľnosti z dôvodu prekážky uvedenej v § 1 zákona č. 503/2003 Z.z.

Zákon č. 503/2003 Z.z. je jedným zo zákonov reštitučného charakteru, ktorého cieľom je spolu s ostatnými reštitučnými zákonmi zabezpečiť tzv. reštitučné procesy zmiernenia niektorých majetkových krívd, ku ktorým došlo v zákone presne ustanovenom období, vo vzťahu k presne vymedzenému okruhu osôb a na základe v zákone taxatívne ustanovených prípadoch straty majetku.

Citovaný zákon v ustanovení § 1 písm. a/, b/ upravuje navrátenie vlastníctva k pozemkom, ktoré neboli vydané podľa osobitného predpisu (zákon č. 229/1991 Zb. o úprave vlastníckych vzťahov k pôde a inému poľnohospodárskemu majetku v platnom znení (ďalej len „zákon č. 229/1991 Zb.“) a zákon č. 330/1991 Zb. o pozemkových úpravách, usporiadaní pozemkového vlastníctva, obvodných pozemkových úradoch, pozemkovom fonde a o pozemkových spoločenstvách v platnom znení (ďalej len „zákon č. 330/1991 Zb.“).

Vlastnícke právo sa vracia k pozemkom, ktoré tvoria

- a) poľnohospodársky pôdny fond alebo do neho patria,**
- b) lesný pôdny fond.**

Predpokladom navrátenia vlastníctva k pozemku alebo priznanie náhrady za nehnuteľnosti, ktoré nie je možné vydať bolo, aby si oprávnená osoba uplatnila reštitučný nárok na pozemkovom úrade v zmysle § 5 ods. 1 zákona č. 503/2003 Z.z. a súčasne preukázala splnenie zákonných podmienok oprávnenej osoby ustanovených v § 2 ods. 1, 2 uvedeného zákona ako aj, že žiadané nehnuteľnosti prešli v zákonnej dobe (od 25.02.1948 do 01.01.1990) na štát alebo inú právnickú osobu v dôsledku skutočností taxatívne ustanovených v § 3 ods. 1, 2, 3 zákona č. 503/2003 Z.z., právo na navrátenie vlastníctva alebo priznanie náhrady si oprávnená osoba uplatnila v lehote ustanovenej v § 5 ods. 1 uvedeného zákona (do 31.12.2004) a žiadané pozemky ku dňu odňatia mali charakter pôdy podľa § 1 zákona č. 503/2003 Z.z. ako aj, že žiadané nehnuteľnosti neboli vydané podľa zákona o pôde (zákon č. 229/1991 Zb. a §§ 37-39 zákona č. 330/1991 Zb.)

Na konanie o nárokoch oprávnených osôb v zmysle zákona č. 229/1991 Zb. sú príslušné pozemkové úrady podľa § 5 ods. 1 zákona č. 503/2003 Z.z. v spojení s § 5 ods. 5 zákona č. 330/1991 Zb.

V danom prípade navrhovateľke nebolo navrátené vlastníctvo k odňatým nehnuteľnostiam a to parc. č. X. vedená na LV č. X., pričom dôvodom nevrátenia vlastníctva je prekážka uvedená v ustanovení § 1 zákona č. 503/2003 Z.z., teda z dôvodu, že pozemok v čase prechodu na štát netvoril poľnohospodársky pôdny fond, ani do neho nepatril a netvoril ani lesný pôdny fond.

Podstatnou námietkou navrhovateľky bolo to, že odporca nebol vecne príslušný meritórne rozhodnúť vo veci tak, ako rozhodol a konanie mal podľa 30 ods. 1 písm. e/ správneho poriadku zastaviť. Podľa navrhovateľky odporca postupoval nezákonne, keďže rozhodol nad rámec osobitného predpisu, ktorý vymedzuje jeho príslušnosť.

Podľa § 219 ods. 1 O.s.p. odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 219 ods. 2 O.s.p. ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Po preskúmaní spisového materiálu, postupu a rozhodnutí odporcu aj odvolací súd vyhodnotil námietky navrhovateľky ako nedôvodné a dospel k záveru, že správny orgán a tiež krajský súd dostatočne podrobne a presne zistil skutkový stav a vysporiadal sa so všetkými námietkami navrhovateľky, ktoré náležite, dostatočne zrozumiteľne a podrobne odôvodnil, preto sa s jeho dôvodmi v celom rozsahu stotožňuje.

Ako vyplýva z predloženého spisového materiálu Krajský súd v Nitre už rozsudkom č.k. 19Sp/162/2008-29 zo dňa 24.11.2008 zrušil rozhodnutie odporcu č. 600/04 – R – II. zo dňa 17.07.2008 a vec mu vrátil na ďalšie konanie s tým, že odporca mal doplniť dokazovanie v predmetnej veci a zistiť okolnosti týkajúce sa druhu pozemku. Ďalší postup odporcu mal závisieť od toho, či parc.č. X. bola v čase jej prechodu na štát zastavanou plochou alebo záhradou. V prípade, ak by sa preukázalo, že táto parcela bola už v tom čase zastavanou plochou, žiadateľky by sa nemohli domáhať navrátenia vlastníckeho práva k nej podľa zákona č. 503/2003 Z.z., pretože tento sa vzťahuje len na pozemky, ktoré sú, resp. boli poľnohospodárskou alebo lesnou pôdou. Pokiaľ by k zmene druhu pozemku došlo až po prechode vlastníctva na štát, odporca by sa s týmto zistením musel v súlade so zákonom vysporiadať, posúdiť, resp. ustáliť reštitučný titul a následne vo veci rozhodnúť, pričom svoje rozhodnutie je povinný náležite odôvodniť. V uvedenej súvislosti krajský súd poukázal na to, že odporca podľa § 5 ods. 2 zákona č. 503/2003 Z.z. rozhoduje o navrátení vlastníctva k pozemku alebo rozhoduje o priznaní práva na náhradu, resp. rozhoduje o nenavrátaní vlastníckeho práva alebo nepriznaní práva na náhradu a tomuto musí zodpovedať i výroková časť jeho rozhodnutia.

Námietka navrhovateľky, že odporca nebol vecne príslušný rozhodnúť o jej reštitučnom nároku tak, ako rozhodol, súd vyhodnotil ako nedôvodnú.

Podľa § 30 ods. 1 písm. e/ správneho poriadku správny orgán konanie zastaví, ak zistí, že nie je príslušným na konanie a vec nemožno postúpiť príslušnému orgánu.

V predmetnej veci je na konanie príslušný odporca (§ 5 ods. 1 zákona č. 503/2003 Z.z. v spojení s § 5 ods. 5 zákona č. 330/1991 Zb.) bez ohľadu na to, či pozemok, ku ktorému je uplatnený reštitučný nárok, je alebo nie je poľnohospodárskou pôdou. Odporca ako príslušný správny orgán zastaví správne konanie podľa § 30 ods. 1 písm. e/ len v prípade, ak by nastal niektorý z dôvodov uvedených v ust. § 30 ods. 1 správneho poriadku.

Najvyšší súd v danej veci dospel k záveru, že takýto dôvod do vydania rozhodnutia odporcu nenastal, preto nebolo možné konanie zastaviť. Dôvody na zastavenie konania sú vymedzené taxatívne, a ak sú splnené zákonné podmienky, správny orgán nemá inú možnosť, len konanie zastaviť.

Z uvedených dôvodov a s prihliadnutím na všetky individuálne okolnosti daného prípadu Najvyšší súd Slovenskej republiky odvolaniu navrhovateľky nevyhovел a rozsudok Krajského súdu v Nitre č.k. 19Sp/92/2009-51 ako vecne správny podľa § 219 ods. 1, 2 O.s.p. potvrdil.

O trovách odvolacieho konania súd rozhodol podľa § 246 c O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 250k ods. 1 O.s.p. a navrhovateľke, ktorá nemala v konaní úspech ich náhradu nepriznal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave dňa 09. novembra 2010

JUDr. Ivan R U M A N A , v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Alena Augustiňáková